

Vinnuflokkurin og J. Patursson.

Upprit úr Páll Nolsøes vitnisburð frá teirri tíðini, hann arbeiddi við „Dagblaðið“, framsagdur á hvørjum fundi, hann var við til í Suðuroy undan valinum.

Tað var ikki blissini í hvussu leikurinn var harður millum sjálvsýttu menn og vinnuflokksmenn í Suðuroy. Har var bríggjan og insinueran hvør móti øðrum, so roykurin stóð til skýggja. Áhoyrararnir vóru meir ella minni foyrir við at sita og lýða á hetta húsavaskið. Atgeva orðalagið aftur í sínari fullu grímd fær eingin seg til at gera uppá prent. Tá ið vit nú kortini loyva okkum at referera eitt brot úr sjálfstýrimannsins, Páll Nolsøes, frágreiðing um viðurskiptini, hvussu tey vóru ímillum vinnuflokkin og Jóannes bónda Patursson, er tað einans fyrri at geva okkara lesarum eina hýllisáning um hina sonnu støðuna hjá hesum báðum portunum:

Páll Nolsøe dikti sum sagt á vinnuflokkin við upplýsing um, sum maðurin segði, ta eina „Dagblaðið“ og øðru eftir og segði „annað“:

„Vinnuflokkurin er bara bluff og humbukk. Hann meinir einki við sftt sjálfstýris- og nationala tos. Eg veit tað. Tí eg havi verið á „Dagblaðnum“ og arbeitt. Eg kann soleiðis upplýsa, at hvør grein, ið Jóannes Patursson skrivaði til „Dagblaðið“, mátti oman í Sjóvinnubankan til bankastjóra Thorstein Petersen at censorerast. Og mangar av hansara greinum sluppu ikki longur enn í pappírskurvuna. Tær vóru ov sjálfstýrskar. Vinnuflokksins tala um uppperð er bluff og humbukk. Tað kann eg prógva. Einaferð, tá ið blaðstjórnin á „Dagblaðnum“, Elias Johansen í Rættará í Havn, var sjúkur og burturstaddur í Húsavík, og eg hevði við blaðið at gera og hevði skrivað eina grein um hesa vælsignaðu uppperð — eg segði, hvussu eg hevði hugsað mær hana — tá fekk eg telefonboð úr Sjóvinnubankanum og varð spurður, hvat eg hevði skrivað til blaðið. Eg segði frá hesi grein minni. Jú, eg mátti sum vanligt senda greinina oman í Sjóvinnubankan at censorerast. Tá ið eg kom oman eftir greinin, sat Chr. Holm-Jacobsen har. Thorstein Petersen spyr meg, um eg visti, hvat eg hevði gjørt. „Chr. Holm-Jacobsen er vorðin grauerdur og fleiri ár eldri av havi grein tygara. Eru tygam steinørur. Vit skulu sjálvandi ikki koma nærri inn uppá uppperðarspurningin. Vit meina einki við tað, tá ið vit tala um uppperð. Tað er bara eitt slagorð, ið skal pressast inn í heilan á fólk.“ helt hesin góði — Thorstein Petersen við meg — og greinin fór í pappírskurvuna.“

Vit hava altíð líka frá fyrsta degi verið fullkomuliga greiðir yvir vinnuflokksins sápublæðrupolitikk, og vit ívaðust ongatið í, at vinnuflokksins uppperðar-tala einans var »bluffandi« reyp og skróf. Tað kom tí okkum ikki dátt við at hoyra eitt »Ojensvidne bag Kulisserne« siga sannleikan um henda flokk, ið av sonnum er hvørki nationalur ella radikalur, men einans er stovnaður fyrri at verja stór-manna og peningamanna og trustanna interessur.

Men tað er gott, at fólk ið fær sannleikan at vita, og at slorið verður rivið burtur av andlitinum av teirra egnu, ið hava rivið seg við at rætt fingrar inn í »Hvæseredens«.

Harkalið.

»Tingakrossur« er av hinum almenna stendur fyrri at hava nevnt fólk ið á Føroya gjaldstovu »harkalið«.

Harkalið er eitt orð, ið verður reiðiliga nógv nýtt — tað er ikki sjáldan at siggja í blaðunum, og mann og mann ímillum verður tað dagliga sagt, uttan at nakar enn hevur tikið sær tykni av tí. Men hin føroyska orðabókin sigur, at orðið merkir Pak, Rakkerpak, og er tað óivað út frá hesari tyðing, hitt almenna hevur steynt »Tingakrossi«.

Tað er einki at ivast í, at orðið kann nýtast í niðurstandi tyðningi — sum so mong onnur orð — men í føroyskum mál-brúki hevur tað avgjort ongatið einsamalt verið nýtt í so sterkt niðurstandi meining, at nakar hevur hildið steg kunnast steynt manni fyrri tað. Tað hevur ikki verið roknað fyrri »injuri« er. Og tann meining, orðabókin leggur í tað, kann ikki vera bein. Um so er, at menn kunnu domast fyrri at hava nýtt hetta orð uppá prent, so ger tað alla skrivning í almennum føroyskum blaðum so vandamikla, at menn illa fara at troysta sær »at seta fjøður á blað« herftir, tí hvør kann ætla, hvørji føroysk orð ein danskur dómari kann finna ov grov? Ið hvussu er megu føroyskir blað-menn krevja kunngjordan ein lista yvir hvørji orð, teim ikki er loyvt at nýta.

Eftir okkara hugsan merkir orðið eina fylking, eina fólkarúgvu, eitt savnað lið; men nú fáa vit brátt at vita, hvat dóm-arin heldur orðið merkja.

Rættartrætan er nú liðug, og dómur fellur miðvikudagin.

Undir rættartræti sígt ábyrgdarmaður »Tingakrossar«.

AKTIESELSKABET FØROYA BANKI

Hovedkontor:
THORSHAVN

Stiftet 1906.

Afdeling:
TRANGISVAAG

AKTIEKAPITAL OG RESERVER KR. 900.000.

Bankforretninger af enhver Art udføres.

Kontortid 11—3. Lørdag 11—2.

Javnaðarmenn

eiga at styðja felagsskapin við at melda seg inn í javnaðarmannafelagini.

Teir, ið ynskja at gerast limir í
Suðurstreymoyar Javnaðarfelag

biðjast venda sær til kassameistarar

Johs. Clementsen, Tórshavn.

Arnold Øster, at hava harkað lið av málkonum monnum, ið siga sína fatan av orðinum. Ein kann tí ætla, at tað, hesir menn leggja í orðið, verður tað avgerandi, tá domt verður.

Kríggið

23. februar skal Finnland vera bást og kríggið endað, segði »Pravda«, blað Stalins, 8. februar.

Nú skilja menn betur, hví Russurin hevur verið so áhaldin í sínum álopum á Finnland í teirri síðstu tíðini. Teir vilja halda 22 ársdagin fyrri stovnanini av hinum reyða herinum við einum sigri fyrri Rusland. Men lítir røkest fyrri, at Russinum skal gangast eftir vild. Í skjótt 14 dagar hevur herurin reyði herjað á hin finnska herin í Káraleni. Ættanin er at fáa brotið íggjognum Mannerheim-linjuna. Men enn eru teir ikki so mikið sum komnir inn at henni. Bardagin hevur higarit staðið eystanfyrri hesi verndar-stoðir. Og sjálvut um tað so skuldi eydnast Russinum at brotið íggjognum hin finnska herin á viðum vølli, so er tyngsta takid eftir — Mannerheim virk-ini. Og tey verða ikki tikin eftir einari løtu.

Á einum stað frammanfyrri Mannerheim virkjunum, við Suhma, sá tað heldur illa út fyrri Finnendingum síðst í farnu vikuni. Russarnir søgdu seg her at hava ikki einans vunnið inn at Mannerheim virkjunum men eisini brotið íggjognum tey; men hetta vísti seg at vera ósonn tíðindi. Sann-leikin er, at Finnendingar her hava verið fyrri so dyggum álopum, at teir hava nýst at stríðst maður móti manni, og bringu móti bringu móti Russinum — men ikki hava teir hopað undan. Mannafallið hevur her verið reiðiliga stórt.

Nøkur verndarvirkir, Russar-nir hovdu gjørt sær í Káraleni, eru skotin í sor av Finn-landingum.

Norðanfyrri Ladogavatnið gongst hinum reyða herinum heilt illa.

Har stendur ein herdeild mest-sum fyrri at verða heilt oyðilogd; men kortini roynir hon álop eftir álop á hini finnsku herliðini, sum hava ringt hana inni. Í hesum landsluti eins og við Suomisalmi hava Finn-lingar tikið hópin av kriggs-amboðum frá figgindanum.

Finnsk flogfor hava gjørt dygg og mein bumbaálop á fleiri russiskar herstoðir.

Finnlendingar siga frá, at í síðstu viku hava russisk flog-for tveitt bumbur niður á ikki ferri enn 150 finnskar býir og bygdir. Flogforini høvdu gjørt ónáðir fleiri ferðir sama dag í summum støðum. Nakað nógv fríðarfólk var dripið undir hesum atsóknum, men einki í mun til tær óðiligu nogdir av sprengistoffi, ið nýtt varð.

Bardagin við týsk-franska markið er støðugt líka linlugar — sorur fyrri stórhendingar.

Týsk flogfor vóru friggjadagin yviri við ensku stremdurar og kastaðu niður bumbur, mest eftir skipum. Tað eydnaðist teimum at raka trý små ensk skip; men einki av teimum sakk. Tey náddu í havn uttan hjálp.

Onglendingar siga, at síðan kríggið byrjaði, hava Týskararnir sakt 274 skip, harav eru 143 ensk, 14 fronsk og 117 uttan-veltað.

Presidentur U. S. A.s, Roose-velt helt leygardagin eina røðu, har hann m. a. segði, at U.S.A. vildi lata Finnland fáa pening, men tað vildi ikki leggja uppí sjálvst kríggið. Men tað var eisini óneyðugt, helt hann, tí í virkuligheitini fekk Finnland hjálp frá meginpartinum av Norðureuropa.

Tøkk.

Eg vil á henda hátt bera fram mína hjartans tøkk til Dr. Nygaard, frgv. Joensen, frgv. Næsa, og alt persónalið á sjúkrahúsinum á Tvøroyri fyrri alla ta góðsku og hjálp, ið mær varð synd, meðan eg lá sjúk har.

Eina særliga tøkk til massøsu frá Hofgaard.

Kristina Djurhuus,
á Nesi í Vági.

P/I Tórshavnar Skipasmíðja

heldur aðalfund hósdeginn tann 29. februar kl. 8 í klubbanum (í mína salinum).

Dagsskrá:

1. Frágreiðing um tað farna árið.
2. Framlagdur granskodaður roksskapur.
3. Val av nevndarmonnum og tiltaksmonnum.
4. Val av 2 roksskapargrannskoðarum og 1 tiltaksmanni.
5. Ymist.

Roksskapurin verður fram-lagdur á skrivstovu partafelagsins.
Nevdin.

Eitt brúkuligt arbeiðsross

ynskist til keyps. — Kontant betaling. Prentsmíðjan vísir á.

Pannukøkur, bakaðar í Smør-
líka - UM!
Molin - Skálavík.

Nú líður . . .

Nú líður at teirri ljósu tíð, tá ferðafuglur okkara kemur heim aftur.

Hin fyrsti fuglurin, súlan, er longu komin. Komudagur hennara er á pásmeßu (25. januar), súludagur, sum teir í Mikinesi hava kallað hendan dagin.

Tað er so mikið treysti í súluni, at henni ikki nerver ill-veður. Hvørki kuldi ella ódnar-veður forðar hennara ferð, tá tráan heim á Mikineshólm kemur á hana.

Ikki minni nærlagdur er lom-vigan, sum kappflýgur við súluna til eisini at vera í Føroyum um pásmeßuleiðina.

So er nú í væntan aftur tvey fuglaslog fylgjandi, fjaldur og skrápur, ið bæði koma á grægarismessu.

Tvey ólík fuglaslog eru hesi, men góðan felagsskap halda tey: koma ísenn og fara avstað aftur ísenn.

Annað er heidafuglur, og annað er sjófuglur, so at tað kann tykjast lögð, at tvey slík fugla-slog kunnu halda so vælsaman.

Men verður kannað eftir, so er ikki so langt ímillum hitt snøgga skapils á teimum, og eisini í floginum líkjað teir. Kann væl vera at tað skyldast hesum, at tey halda hóslag og fylgjast um havið bæði fram og aftur. —

Síðani koma hini fuglasløgini, hvørt aftaná annað, til hin síðsti fuglurin, ternan, mitt í mai endar Føroya ferðafuglanna heimferð.

— Latið okkum so fagna teimum væl, okkara ferðafuglum, tá teir aftur koma at halda summar í føðilandi sínum. Latið okkum geva teimum náðir og góðan frið, so teir altíð skulu unnast væl at vera her.

Latið tað vera fragt okkara og gleði at siggja hitt føroyska fuglarikið, bæði ferðafugl og støðufugl, norast og trívast væl í bø og haga og við allar stremdur her á landi.

Sverre Patursson.